

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 108.

Anden Session.

41de Møde.

Torsdagen den 5te December.

(Fortsat).

Stampe: Jeg vilde kun tillade mig to korte Bemærkninger. Den ene er den, at det dog forekommer mig, at den Byrde, der paa-hviler Landboerne ved at skulle møde ved Ildbrand, formindskes noget ved den Omstændighed, der omtales i Frd. af 29de Febr. 1792 § 28, nemlig, at det ikke er givet, at alt Mandskabet, der møder ved Ildbranden, skal forblive paa Brandstedet, indtil Ilden er forbi, men det er overladt til den, der commanderer paa Brandstedet, at dimittere endeel af det Mandskab, der er paa Brandstedet, og i alt Fald, om det gjordes nødvendigt, at der var et større Mandskab tilstede, da at lade dette Mandskab afløses af andet. Den anden Bemærkning er den, at jeg formener, at den Forpligtelse, der paa-hviler en Hovedgaard, og efter en Cancellieskrivelse af 29de Decbr. 1829 ogsaa en Hovedparcel af en Hovedgaard, til at holde en stor Brandspøite, 12 Brandspande, en stor Brandstige og 2 Brandhager, og med disse Redskaber at møde paa Brandstedet med det fornødne Mandskab, blive der, indtil Ilden er slukket og al Fare forbi, vel omtrent vil kunne sættes i Klasse med den Forpligtelse, der paa-hviler Huusmændene til at møde paa Brandstedet med en Vandspand, og jeg mener altsaa, at hvis der ydes Hovveri i den ene Henseende af Huusmændene, saa ydes der ogsaa Hovveri i den anden Henseende af Hovedgaardseierne, og, skal det ene Hovveri ophøre, saa formener jeg, at ogsaa det andet bør ophøre.

Ryholm: Ja, det har vistnok ogsaa altid været min Mening, at det hele Forhold med Sprøitehold trængte til en Omordning, og der er ogsaa, saavidt jeg husker, en Para-

graph derom i den Lov om Hartkornets Ega-lisering, som udkom i nærværende Aar. Jeg holder mig derfor aldeles overbevist om, at Regjeringen, saasnart som det er muligt, vil fremkomme med en Lov i denne Retning. Men, ligesom jeg selv ønsker at blive fritagen for den Forpligtelse, at skulle holde Sprøite, saaledes ønsker jeg ogsaa, at Huusmændene maae blive fritagne for deres Forpligtelse til at møde med Vandspande. Det er rigtignok min Mening, saaledes som ogsaa min høitærede Sidsmand har udtalt, at indrømme, at en saadan Forpligtelse kan være nødvendig; men man maa paa ingen mulig Maade bruge Mandskabet een Dag længere, end der virkelig er absolut nødvendigt. Det foreliggende Lovforslag fastsætter nu, at Vedkommende skal være berettigede til at forlade Brandstedet, efterat Ilden er slukket og Faren forbi, og jeg antager rigtignok, at saa er deres Arbejde heller ikke længere nødvendigt; men saa maa det ogsaa ophøre og Sagen ordnes paa en anden Maade.

S. Petersen: Jeg kan rigtignok ikke betragte dette Arbejde som Hovveri, jeg betragter det som en gjensidig Tjeneste, som den ene Mand yder den anden, og jeg kan slet ikke indsee, at Huusmændene skal være dem, der lide størst Tab derved. Jeg forudsætter, at en Huusmand har den Skæbne, at en Ildbrand overgaaer ham, og at Ingen vil blive tilstede, efter at Ilden er slukket og Faren forbi, saa ligge alle Ruinerne paa den afbrændte Plads, og, naar Ingen vil hjælpe ham med at rydde det, saa bliver det liggende, thi han kan ikke gjøre det alene, og han er vistnok da stedt i en større Forlegenhed end Gaardmanden. Naar vi derfor betragte dette Lovforslag, der jo egentlig først er kommet fra Folkethinget, saa see vi, at det sigter til at lette den lille Byrde